

Völgységi múzeum Bonyhádon

Bonyhádon, a Szabadság téren az 1790 körül, későbarokk stílusban emelt egykori Döry-házban rendezték be a Völgységi múzeumot. Régi tárgyak, iratok, fotók mutatják be az őslakos magyarok, valamint az ide települt németek, székelyek és zsidók tárgyi kultúráját. A múzeumban külön szoba idézi a Perczel család emlékeit, s látható a régi köteleseműhely, a borbély- és a szatócüzlet is

Elhunyt Bunford Mihály

Eletének 86. évében elhunyt Bunford Mihály, a munkásmozgalom régi harcosa.

Bunford Mihály 1901. szeptember 10-én született Szegeden. Az elemi iskola elvégzése után kubikosként dolgozott, s ekkor került kapcsolatba a munkásmozgalommal. 1918-ban tagja lett a földmunkás szervezetnek, majd 1936-ban belépett a szociáldemokrata pártba. 1944-től már a kommunista párt tagjaként dolgozott tovább, az alakuló demokratikus rendőrség kötelékében.

A szocializmus építésének békésebb időszakában is becsülettel végezte munkáját, pártmegbízása alapján pedig népnevelőként, szervezőként tevékenykedett. 1956-ban is hitet tett a munkáshatalom mellett, helytállt a legkritikusabb időszakban is. Munkásságát több magas kitüntetéssel ismerték el — megkapta a Szocialista Hazaért Erdemrendet, tulajdonosa volt a Közbiztonsági Erdeméremnek és a Felszabadulási Jubileumi Emlékéremnek is.

Bunford Mihály hamvasztás utáni temetése április 13-án, hétfőn délelőtt 11 órakor lesz az Alsóvárosi temetőben.

MSZMP Szeged Városi Bizottsága

Együtt a közművelődésért

Mindennapi életünkben tudjuk, mennyivel könnyebb elintézni hivatalos vagy magánügyeinket, ha nem idegenként, hanem ismerősként üdvözölhetjük, akivel dolgunk akad. Korántsem a protekciós évszázadok óta (hiába) ostorozott kérdésére gondolunk, hanem például arra, mennyivel egyszerűbb együttműködésre bírni egy másik intézményt, szervezetet, ha nem csupán a hivatalos kapcsolatfelvétellel próbálunk támaszkodni.

Régi fölismerés az is, hogy számos haszonnal jár, ha az azonos vagy rokon pályán működők szervezeteket alakítanak, amelyekben megbeszélhetik közös gondjaikat, fejleszthetik szakmai tudásukat, együttes föllépéssel mind az egyén, mind a közösség érdekében előbbre vihetik, amiben munkálkodnak.

Nemcsak szakmai berkekben ismert, hanem köztudott is, hogy a közművelődés — számottevő eredményei ellenére — nem tartozik ma napján a dinamikus fejlődő ágazatok közé. Eppen ilyen időszakokban van a legnagyobb szükség a társadalmi támogatásra, de legálább a szakmai összefogásra. Igaz, vannak hivatalos és többé-kevésbé jól szervezett hálózatok (a könyvtári hálózat például már 35 éves), mégis egyre nagyobb jelentősége van társadalmi szervezeteinknek. Bár a szakma viszonylag fiatal, működik a Magyar Népművelők Egyesülete és még régebben a Magyar Könyv-

tárosok Egyesülete, s mindkettőnek létezik megyei szervezete is. Sok, itt nem részletezhető céljuk lényegében közös. Kézenfekvő volt tehát, amikor a napokban a szervezetek megyei vezetői elhatározták, hogy a több területen párhuzamos munkálkodást együttműködésé fejlesztik.

Elsősorban nem hivatalos formulák megfogalmazásáról van szó, sokkal inkább a valóságos, a napi munkában is kamatoztatható törekvések egybehangolásáról. Ehhez mindenképp jól kell ismerni egymás munkáját. Az első eszköz tehát a kölcsönös és folyamatos tájékoztatás. Nem elegendő például a munkaterveket egyeztetni, hanem évi közben számos, ezen túlmenően lehetőség kínálkozik. Ilyenek a tagság részére rendezett továbbképzések, sőt baráti összejövetelek is. Az ezekre való kölcsönös meghívás bizonyára hasznos lesz. A szakmai képesítés megszerzésének különböző szintjein (középfokú tanfolyamok, főiskolai képzés) is ki kell dolgozni a másik terület alapvető ismereteinek oktatását (mint ahogy a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán folyó népművelők képzésben helyet kapott a könyvtári ismeretek oktatása). Mindkét szervezetnek vannak érdekvédelmi feladatai. Közös fellépéssel ezen a területen is több eredményt lehetne elérni. Nemcsak beszélünk róla, de a népművelők is, a könyvtárosok is szívügyüknek tekintik önművelő kis-

közösségek létrehozását. Az előbbieket általában kluboknak nevezik vagy ehhez hasonló kifejezéssel illetik, a könyvtárosoknak ugyanezt: olvasóklub. Igaz, vannak eltérések, de az azonosságok fontosabbak, s a cél kétségtelenül közös, sőt: közös. Természetesen tehát itt is a kölcsönös támogatás.

Tudjuk, hogy egy ilyen megállapodás csak akkor lehet több jó szándékú kezdeményezésnél, ha nemcsak a „vezetés szintjén” veszik komolyan, hanem szerzte a megyében megkeresik egymást a munkatársak, s a maguk viszonyaihoz alkalmazva választják meg a javaslatokat. Mennyivel könnyebb bekopogni a jól ismert munkatárshoz, hogy megállapodjunk vele mondjuk technikai eszközeink közös használatáról, mint ugyanezt megtenni az ilyenfajta kérdést nem mindig megkönnyítő hivatalos úton.

A népművelést (korszerűbb szóval: közművelődést) és a könyvtáriügyet irányító, fenntartó hivatalos szervek sokat foglalkoznak mostanában az intézmények integrációjának ügyeivel. Olykor talán ott is megoldást látnak az összefonásban, ahol nincsenek meg a kellő feltételek ehhez. A két szervezet vezetősége úgy gondolta, egy másik alternatívát kínál, olyat, amely az eddigi alkalmi együttműködést szervezette teszi, s mindent — a hivatástudatra is is építve — tagjai elé szakmai normaként állítja.

Hajdú Géza

Műsorajánlat

A SZEGYENLŐS CHARLEY című svéd filmet vetítik a JATE FILMESZTETIKAI KÖRENEK A skandináv filmművészet című sorozatában ma, szombaton délután fél 3 órai kezdettel az egyetem Ady téri épületének Auditorium Maximum-mában.

Huszonöt Csongrád megyei népzenei együttes, illetve pávakör MINŐSÍTŐ HANGVERSENYEIT rendezik meg a Rákóczi utca 1. szám alatti Vasutas Művelődési Házban ma, szombaton délelőtt 10 és délután 3, továbbá holnap, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel.

KÖLTESZET NAPI EMLÉKMUSOR lesz holnap, vasárnap délelőtt 10 órától a Somogyi Könyvtárban. A TISZTA SOROK című program közreműködik: a Helikon együttés.

Francois Truffaut LŐJ A ZONGORISTARA című Charles Aznavour főszereplésével készített filmjét vetítik április 13-án, hétfőn este

fél 7-től a Kossuth Lajos sugárút 52. szám alatti Dugonics moziban levő Tisza Volán-filmklubban. SZIRTES ANDRÁS LENTZ című filmjét vetítik az ifjúsági ház Balázs Béla Stúdió (BBS) filmklubjában április 13-án, hétfőn délután 5 órai kezdettel.

„VÖLGYEK VANDORA” — ezzel a címmel Áprily Lajos születésének 100. évfordulója emlékezik a TIT megyei szervezetének irodalmi szabadegyetemével; ezzel a címmel Papp István egyetemi adjunktus tart előadást április 13-án, hétfőn este fél 8 órai kezdettel a Juhász Gyula Művelődési Központban.

FRANCIA ZENE A XX. SZÁZADBAN címmel rendez hangversenyt a Magyar Zeneművészek Szövetsége Dél-magyarországi Csoportja és a TIT megyei szervezete egyetemi-főiskolai bérleti koncertként április 13-án, hétfőn este fél 8 órai kez-

dettel a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szegedi tagozatának Lenin körút 79. szám alatti épületében. Közreműködik a Szegedi Fúvósötös, Kerek Ferenc (zongora), valamint a zeneművészeti főiskola szegedi tagozatának vegyes kara Berényi Bogáta vezényletével, a műsort ismerteti: Meszlényi László.

A BUDAPEST RAGTIME BAND koncertjét rendezik meg április 13-án, hétfőn este 8 órakor a Dóm tér 13. szám alatti SZOTE-klubban.

POLKASZINO lesz. Április 13-án, hétfőn este 6-tól a Vár utca 1. szám alatti Délel-klubban. A résztvevők Nógrádi Györggyel aktuális külpolitikai kérdésekről beszélgethetnek.

AZ ECRANUL NOSTRU, a szegedi tévétúdió román nyelvű nemzetiségi műsora április 15-én, szerdán 19 óra 5 perckor jelentkezik a 2-es programban. Az adást április 18-án, szombaton 10 óra 35-kor a 2-esen megismétlik.

Mérleg, avagy egy kiállítás képei

A megyei művelődési központ adott otthont a Csongrád megyei amatőr képző- és iparművészek alkotásait bemutató kiállításnak. Az évenként rendszeresen jelentkező fórum célja, hogy túlkört tartson és mérleget készítsen. Ez történt most is.

A kiállított alkotások műfaji sokszínűsége jellemző. Látható fafaragás, szobor, érem, kerámia, tűzzománc, grafika, emblematerv és természetesen festmények, a technikák teljes skálájával. A pályázatra több mint 100 alkotó háromszázegynéhány alkotást adott be, a zsűri hetven amatőr száz munkáját találta bemutatásra alkalmasnak. A legjobbakat, Bende Lászlót,

Kiss Ferencét, Sántha Sándort díjazták, heten meghívást kaptak az ásatóhalmi alkotótáborba, s néhányan júliusban országos seregszemlén képviselik majd megyénk amatőr művészeti mozgalmát.

A népművészeti hagyományokat feldolgozó használati és dísz tárgyak közül meg kell említeni Nagy Istvának a népi fafaragás mesterségét folytató, nemes egyszerűséggel készített farelejtet, Bakó Ferenc fából faragott és esztérgált tányér és fűszertartó készletét és Vigh László klasszikus formákat felhasználó, egyszerű ornamentikával díszített fekete kerámiait.

A szobrok és érmek sorában Szűts Tamás gyermekportrét ábrázoló plakettje, Bánvölgyi László életnagyságú széken ülő, medálján merengő aktja, Orgoványi Frika Zoltán című gipszbe öntött portréja és Stanzel Antal Gregor Józsefről karakteresen mintázott fejszobra említésre méltó.

A grafikai anyag a megszokottnál gyöngébb és számszerűleg is szerényebb. Csupán Andrassy Gabriella emberi alakokat, sorsokat is följedező mártélyi fűzfatanulmányai és Major Anna friss, modern szemlélettel készült reklámgrafikai emblematervei érik el a várt vagy remélt színvonalat.

A kiállításon festmények szerepelnek túlsúlyban és nemcsak technikailag, de stílusban is sokszínűek. Kez-dőpontján a naív művészet bájosága ragadja meg a nézőt és ellenpontja Seiben Lajos Szakadás című konstruktív, sziszta, világos arány- és színvilággal fölépített ké-

pé lehet. A két pont között az afföldi realista hagyományokat őrző és megtagtató Katkóné Bagi Eva Hazafélé című alkotása, vagy Berkecz István Barattyosi útja — a hajnali kristálytisza levegőjü, tócsás Alföld már-már fényképszerű realitásával — állítja meg a kiállítás látogatóit. Most is szerepelnek az akvarellista hagyományokat átmentő, lehelletfinom, könnyed, a tájat időtlenségében ábrázoló lapokkal Mehelka Béla, Szegfü János, Szabó Pál és a közp generációból Posta Pirokka. Méretével, technikájával és gondolatosságával is kiválik Benák János Fogramzás II. című alkotása, amely a sejtrobbanás magzattá válásának pillanatát örökíti meg és Dezső Ilona Metamorfozisa amely a terepasztal plasztikusságával az ösbolygó földde való átalakulását néhány ezer méterryli magasságból láttatja. A mérleg készítése nem egyszerű. Hisz a kiállításon bemutatkozó amatőr alkotók elsősorban önmaguk építésére festenek, rajzolnak, vagy szobrászkodnak; de a közlési vágy is erős, így előbb vagy utóbb, többen vagy kevesebben kilépnek a nagyközönség elé. Es ettől a pillanattól kezdve már más a helyzet. Ekkor már felelősség a közlendő megfogalmazása, technikája és témája egyaránt. Es itt a bökkenő. Vajon mit mondhat a mának, a nézőnek, a viharos tenger, egy itáliai táj, a piros tetős tanyák, a különböző évszakok színeibájos sárga ragadja meg a nézőt és ellenpontja Seiben Lajos Szakadás című konstruktív, sziszta, világos arány- és színvilággal fölépített ké-

Czakó János

Csónakázás — tanulságokkal

Megszívleendő tartalmú, felháborodott hangú levelet kapott a napokban szerkesztőségünk. Írója egy fiatal anya, aki gyerekeit azon kapta, hogy a rókusai tavon egy gazdátlan csónakkal csónakáztak. Bár a gyerekeknek ezáltal semmi baja nem esett, levélírőnk mégis kétségbeesett, s intézkedni próbált annak érdekében, hogy más gyerekeknek felelőtlenül játszódása se végződjön tragédiával ezen a veszélyes helyen. S hívta a rendőrséget. Ott valaki eléggé közönséges hangon kioktatta, mondván: ez nem a rendőrségre tartozik, mindenki vigyázzon a saját gyerekére. Amikor a telefonáló hölgy megkérdezte, kivel beszél, tömör választ kapott: „semmi köze hozzá”.

Ezek után fordult szerkesztőségünkhöz a fiatal anya, kényszerűségből, mint írta, hogy választ kapjon általánosabban is megfogalmazott kérdésre: baleseti veszélyforrás észlelése esetén hová, kihez fordulhatnak az emberek a veszély megszüntetése érdekében?

A kérdéssel Barna Sándor megyei rendőrfőkapitányt kerestem meg, s egyúttal elmeséltem neki olvasónk panaszát is. Először is intézkedett annak érdekében, hogy megfelelő büntetést kapjon az „udvarias” válaszoló. Ez egyrészt belső ügy. Másrészt viszont közügy, olyan tekintetben, hogy a lakossággal bármilyen munkakapcsolatban álló szer-

vezeték ki vannak téve az általánosítás veszélyének. Ezt az adott helyen dolgozóknak tudniuk kell. Ha hibáznak, többnyire nem azt mondják az emberek: X. gorombán beszéltem velem, hanem általánosabb következtetéseket vonnak le X. munkahelyére vonatkozólag. S ha ezt egy dolgozó nem tudja, jó dolog, ha olyan főnöke van, aki tudatosítja benne...

Szóval, mint említettem, ez csak az apróbb tanulsága a főkapitánynál tett látogatásomnak. Mert ezután a levélírőnk által említett veszélyforrás megszüntetése érdekében intézkedett. Az ezzel kapcsolatos közös dilemmánkat azért írom le, mert más helyzetekre is alkalmazhatóan érzem. Szóval, van egy gazdátlan, kicsit rozoga csónak a rókusai tavon, amivel gyerekek tucatjai játszanak, cseppet sem veszélytelen módon. Mit lehet tenni? Sokan szorgalmazták már a tó betemetését, ám annyi pénzre a városnak tíz év alatt sincs, amennyiből ezt a helyenként kilenc-tíz méteres vízmélységű tavat be lehetne temetni. Körbe lehetne keríteni — jön a következő ötlet. Erre részint voltak már próbálkozások (a kerítést kibontották), részint nehéz gazdát találni a munka elvégzésére. De — gondolkodunk tovább — ha már nem lehet megakadályozni a tó használatát, láncolják le, vagy vi-gyék el onnan a csónakot. Igenám,

de ha egyszer valaki ott fuldokolni kezd, s azért nem lehet csónakkal menteni, mert az le van láncolva — megint leszdedik a keresztvizet az intézkedőkről.

A megoldás mégis az utóbbi lehetőség lett. S hogy előtte ily hosszasan fejtegettem, mit lehetne (lehető volna) elméletileg tenni, az csupán azért van, mert számtalanszor hallunk különböző konfliktushelyzetekről, melyekben az egyik fél biztos abban, hogy csak a megoldás, amit ő gondol. Frázis, ha azt írom, a dolgok rendszerint annál sokkal bonyolultabbak, mint-hogy egyedül üdvözítő megoldás létezene.

Nos, hogy visszatérjek az eredeti és lényegi kérdéshez (hová fordulhatnak az emberek veszélyforrás felfedezése esetén bejelentésre), leírom Barna Sándor választát. Eszterint elméletileg bármely állami szerv köteles az állampolgári panaszt, közérdeklő bejelentést fogadni, s ha illetékes az ügyben, egyúttal intézkedni is. Ha nem illetékes, akkor a megfelelő intézménynek kell továbbítani a panaszt. Ugyanakkor az érintett intézmény arról is köteles rendelkezni, hogy amíg a bejelentett hibát el nem hárítják, ki nem javítják, baleset az adott helyen ne fordulhasson elő.

Talán kicsit bürokratikus hangzik mindez, de jó tudni. Azért az alábbi sorokban aláhúznám az „elméletileg” szót. Azzal, hogy nem bannám, ha a gyakorlat követné az elméletet.

Balogh Tamás

Újságírók tanácskozása

A MUOSZ elnökségének meghívására Egerben tartotta idei ülését a FIJET (Idegenforgalmi Írók és Újságírók Nemzetközi Szervezete) igazgatósága. A 30 európai, észak-afrikai, közel-keleti és latin-amerikai ország idegenforgalmi újságírói egyebek között a nemzetközi turizmus időszerű kérdéseiről, valamint az októberben Spanyolországban megrendezendő tisztújító világkongresszus előkészítéséről tanácskoztak.